

Vastine Aluehallintoviraston selvityspyyntöön LSAVI/11000507 03/2012 koskien työterveyshuollon toimenpiteitä Cygnaeuksen koulun sisäilma-asiassa

Vt. tulosaluejohtaja Marjo Sinokki 3.8.2012:

Lounais-Suomen Aluehallintovirasto on pyytänyt peruspalvelulautakuntaa hankkimaan muun muassa työterveyshuollon ylilääkärin sekä Cygnaeuksen koulun työterveyslääkärin ja -hoitajan selvitykset, kun joukko Cygnaeuksen koulun lasten vanhempia on lähettänyt eduskunnan oikeusasiamiehelle kirjoituksen muun ohessa Turun kaupungin työterveyshuollon menettelystä koulun sisäilmaa koskevassa asiassa. Oikeusasiamies on siirtänyt kirjoituksen aluehallintoviraston käsiteltäväksi. Työterveyshuollon ylilääkärin selvityksen antaa vt. tulosaluejohtajana toimiva Marjo Sinokki.

Cygnaeuksen koulu toimii noin 100 vuotta vanhassa koulurakennuksessa, joka on peruskorjattu 1990-luvulla. Cygnaeuksen koulun työterveyslääkärinä toimii Hanna Isotalo ja työterveyshoitajana Eija Jussila. Hanna Isotalo on antanut asiassa lausunnon jo keväällä ja työterveyshoitajan lausunto on liitteenä.

Työterveyshuollon tavoitteena on tehdä perustyöpaikkaselvitys jokaiseen työpisteeseen 3-5 vuoden välein. Tarpeen mukaan työpaikkaselvityksiä tehdään tätä tiheämmin. Suunnattuja ja erityisselvityksiä voidaan tehdä, mikäli siihen todetaan tarvetta. Työpaikkaselvityksiä tehtäessä hyödynnetään työpaikkakohtaisesti tehtyä vaarojen arviointia, josta työterveyshuolto huomioi erityisesti vaarojen ja haittojen terveydelle aiheuttamaa riskiä. Työhönsijoitus- ja alkutarkastusten, seurantatarkastusten, näyttöpäätetyöntekijöiden terveystarkastusten ja vajaakuntoisten tarkastusten lisäksi työterveyshuollossa tehdään terveystarkastuksia työntekijän, esimiehen tai työterveyshuollon aloitteesta muun muassa työhön liittyvien oireiden selvittämiseksi. Opetustoimessa tehdään ikäryhmätarkastuksia 45 ja 50 vuotta täyttävillä työntekijöille. Työterveyshuoltosopimus on liitteenä (Liite 1). Työterveyshuolto ohjeistaa kaikkia työntekijöitä ottamaan yhteyttä työterveyshuoltoon, mikäli työntekijä kokee oireita, joiden hän itse epäilee liittyvän työhön tai työpaikkaan.

Työterveyshuolto on tehnyt Cygnaeuksen kouluun työpaikkaselvityksen 5.10.2010. Selvitystä ovat työterveyshuollosta olleet tekemässä työterveyslääkäri sekä -hoitaja ja psykologi. Seuraavat suositukset annettiin:

- Akustiikkalevyjen lisääminen melutason vähentämiseksi
- Siivouksen tehostaminen resurssseja lisäämällä
- Kumimattojen asentaminen hiekan kulkeutumisen vähentämiseksi
- Ilmastointiputkien suodattimien vaihto tarpeeksi usein
- Puhdistusaineet/kemikaalit säilytettävä asianmukaisesti lukitussa kaapissa
- Yhteisten pelisääntöjen noudattaminen

- Työnohjaus / vertaistukiryhmät haastavien oppimistilanteiden/ haastavien oppilaiden ja heidän vanhempiansa kohtaamisten käsittelyyn
- Koulunkäyntiavustajien lisääminen integroitujen oppilaiden luokille tarvearvion mukaan
- Suunnattu työpaikkaselvitys tarvittaessa syksyllä

Työterveyshuollon tiedossa on, että Cygnaeuksen kouluun on tehty sisäilmasto- ja kosteusteknisen kuntotutkimuksen perustutkimus keväällä 2011 ja jatkotutkimus helmimaaliskuussa 2012. Alkuvuonna 2011 koulun katto on vuotanut. Helmikuussa 2011 koulun sisäilmaa on tutkittu mikrobi-ilmanäytteet. Kahden luokan näytteessä todettiin pieniä määriä sädesieniä. Cygnaeuksen koulun kattoremontin valmistuttua tehtiin tehostettu siivous homepölysiivouksen menetelmin kesän 2011 aikana. Tilaliikelaitos tilasi Cygnaeuksen koulun kolmesta luokkahuoneesta sisäilman kontrollimittaukset ja näytteet otettiin 4.1.2012. Sisäilmaindinöörit Oy:n tutkimusraportti on päivätty 20.1.2012. Sisäilman laatua tutkittiin siis uudelleen mikrobi-ilmanäyttein, koska kahdessa luokassa aiemmassa tutkimuksessa oli havaittu pieniä määriä sädesieniä ja yhdessä luokassa oli oireileva oppilas. Tässä uudessa tutkimuksessa mikrobi-ilmanäytteiden tulokset olivat tavanomaiset eikä tutkimustulosten perusteella syntynyt epäilyä terveyshaitasta. Aiempienkin tutkimusten melko pienten sädesienipitoisuuksien oli arvioitu olleen peräisin ullakkotilasta, kun ullakon ovea oli tutkimusaikaan pidetty poikkeuksellisesti auki sähkön saamiseksi.

Tietojemme mukaan koulun sisäilman mikrobi-ilmatutkimusten lisäksi tiloista on tutkittu haihtuvia orgaanisia yhdisteitä (VOC), hiilidioksidipitoisuuksia on mitattu, rakenteista on otettu materiaalinäytteitä mikrobipitoisuuksien määrittämiseksi ja ilmanvaihdon ilmamääriä on mitattu ilmanvaihtojärjestelmään tehtyjen korjaus- ja säätötoimenpiteiden onnistumisen varmistamiseksi. Toimenpiteitä koulun sisäilman parantamiseksi on käsitelty Turun kaupungin sisäilmatyöryhmän kokouksissa. Työterveyshuollon saamien tietojen mukaan korjauksia rakennukseen on tehty ja havaitut viat on pyritty korjaamaan suunnitelmien mukaisesti.

Ennen Cygnaeuksen koulun sisäilman laadusta julkisuudessa käytyä keskustelua oli työterveyshuoltoon ollut yhteydessä kyseisestä koulusta sisäilmaan liittyvän oireilun vuoksi ainoastaan yksi henkilö. Hänen oireilunsa taustalla oli vaikea homealtistus entisestä asunnosta. Koulussa pidetyssä kokouksessa 19.1.2012 kehoitettiin jälleen oireilevia ottamaan yhteyttä työterveyshuoltoon ja näitä yhteydenottoja oli kolme. Kahden henkilön oireilun työperäisyyttä selviteltiin muun muassa työpaikka-PEF-seurannalla, mutta työperäisyyteen viittaavaa ei tutkimuksissa löytynyt. Yksi henkilöistä oli hoidattanut hengitystieoireiluaan yksityislääkärillä. Hänellä todettua astmaa ei tutkimuksissa todettu työperäiseksi.

Työterveyshuolto tilasi Työterveyslaitokselta Cygnaeuksen koulun henkilöstölle sisäilmastokyselyn (Liite 2), joka tehtiin sähköpostikyselynä 3.2. - 21.2.2012. Uudistettu sisäilmastokysely perustuu Ruotsissa kehitettyyn MM-40 tutkimusmenetelmään, jolla voidaan ryhmätasolla selvittää sisäilmasto-ongelmien esiintyvyyttä, vakavuutta ja sen mahdollisia aiheuttajia. Vastauksissa nousi esille

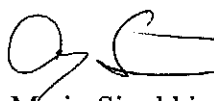
- tilojen pölyisyys, mikä saattaa viitata siivouksen riittämättömyyteen. Se voi osaltaan heikentää sisäilman laatua ja viihtyisyyttä ja selittää kyselyssä raportoituja oireita. Ongelma ei aiheuta erityistä sairastumisen vaaraa.
- tilojen vetoisuus ja liian matala huonelämpötila, mikä saattaa osin selittää kyselyssä raportoituja oireita. Ongelma ei aiheuta erityistä sairastumisen vaaraa.

- tilojen meluisuus, mikä sinänsä on kouluympäristöön kuuluvaa, mutta saattaa osin selittää kyselyssä raportoituja oireita.
- homeen ja maakellarin haju, joka saattaa viitata kiinteistön kosteus- ja mikrobivaurioon ja selittää osaltaan mm. käyttäjien kyselyssä raportoimaa silmien ja hengitysteiden limakalvo-oireilua. Mikäli tiloissa todetaan kosteus- ja mikrobivaurio, se voi aiheuttaa lisääntyneen astmariskin ja lisätä astmatikkojen ja allergikkojen oireilua.

Työterveyshuolto (työterveyshoitaja Eija Jussila ja työterveyslääkäri Hanna isotalo) järjesti Cygnaeuksen koulussa henkilöstölle 20.3.2012 sisäilmastokyselyn purkutilaisuuden. Kyselyn tulosten perusteella työterveyshuolto suositteli koulun siivouksen tehostamista, huonelämpötilojen ja ilmanvaihdon tarkistamista ja mahdollisten kosteusvaurioiden korjaamista ja korjaamista. Tilaisuudessa oli mukana myös työsuojeluvaltuutettu. Työterveyshuolto on osallistunut Cygnaeuksen koulussa pidettyihin oppilaiden vanhempien ja koulun henkilöstön yhteisiin kokouksiin. Koulun sisäilmaa on tutkittu runsaasti ja havaitut viat ja puutteet on työterveyshuollon saamien tietojen mukaan pyritty korjaamaan. Kaikkia oireilevia koulun työntekijöitä on kehoitettu ottamaan yhteyttä työterveyshuoltoon ja näitä yhteydenottoja on ollut neljä. Sisäilmaan liittyviä ammattitaitoja ei tutkimuksissa ole löytynyt. Työterveyshuollossa on tutkittu ja selvitelty Cygnaeuksen koulun sisäilmastoasioita ja henkilöstön terveyttä asiantuntevasti ja hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisesti.

Marjo Sinokki 248765
Vs. tulosaluejohtaja, LT, Työterveyshuollon el
TURUN KAUPUNKI
TURUN TYÖTERVEYSTALO
Hämeenkatu 10, 20500 Turku
puh. 02-2679130, 040-8401736

Marjo Sinokki
vt. tulosaluejohtaja

